

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Bohuslava Hnízdila v právní věci **žalobkyně nezl. M. T.,** zastoupené zákonnou zástupkyní L. T., právně zastoupené Mgr. Janou Hansalanderovou, advokátkou, se sídlem Husovo nám. 22, Rakovník, proti **žalovanému Ministerstvu vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 3. 2003, č. j. OAM - 4598/CU - 06 - P13 - 2002, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 11. 11. 2003, č. j. 46 Az 555/2003 - 24,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

III. Mgr. Janě Hansalanderové, advokátce, se sídlem Husovo nám. 22, Rakovník, **se přiznává** odměna za zastupování žalobkyně ve výši 2150 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 25. 3. 2003, č. j. OAM - 4598/CU - 06 - P13 - 2002, nebyl žalobkyni (dále jen „stěžovatelka“) udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky ve znění zákona č. 2/2002 Sb. (dále jen „zákon o azylu“), s tím, že se na ni nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 téhož zákona. V průběhu správního řízení bylo

objasněno, že důvodem žádosti o udělení azylu stěžovatelky je snaha o sloučení rodiny. Stěžovatelka, která se narodila dne X v České republice, nesplňuje důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, neboť neuvedla žádnou skutečnost, kterou lze pod tyto důvody podřadit. Podle žalovaného nesplnila ani důvody pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny, neboť ten je možné udělit jen rodinnému příslušníkovi azylanta, ani důvody pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Žalovaný dále nezjistil žádnou skutečnost, která by nasvědčovala tomu, že na Ukrajině hrozí nebezpečí životu či zdraví stěžovatelky z důvodů uvedených v § 91 zákona o azylu, nebo že jí hrozí ve vlasti mučení, nelidské či ponižující zacházení nebo trest, anebo že by byl její život ohrožen v důsledku válečného konfliktu.

Proti tomuto rozhodnutí podala zákonná zástupkyně stěžovatelky žalobu ke Krajskému soudu v Praze, ve které uvádí, že nezl. stěžovatelka je v péči lékařů. Na Ukrajině jim hrozí pronásledování mafií, jsou příslušnicemi sociální skupiny, která je na Ukrajině neustále ohrožena na životě a mají důvodný strach z pronásledování. Podle jejího názoru tak splňuje nezl. stěžovatelka podmínky uvedené v § 12 zákona o azylu. Pokud by však tento vážný důvod nebyl soudem akceptován, splňuje jistě podmínky pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu.

Shora uvedeným rozsudkem Krajského soudu v Praze byla žaloba stěžovatelky zamítnuta jako nedůvodná. Soud se v odůvodnění svého rozsudku přiklonil k názoru žalovaného, že stěžovatelka neuvedla žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že je ve vlasti pronásledovaná z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu či že má z takového pronásledování důvodné obavy. Za pronásledování nelze podle něj považovat případný masový výskyt negativních jevů v určité zemi nebo její části za předpokladu, že nejde o součást státní politiky. Jestliže orgány státní moci negativní jevy cíleně potírají a čelí jim, nelze mluvit o pronásledování ani tam, kde možnosti státních orgánů nejsou dostatečné a taková opatření nemají trvalý či stoprocentní efekt. Soud se nad rámec žalobních bodů vyjádřil i k udělení azylu za účelem sloučení rodiny, když uvedl, že stěžovatelka není rodinným příslušníkem osoby, které byl azyl udělen, nejsou tedy podle něj splněny podmínky pro udělení azylu podle § 13 zákona. K udělení azylu z humanitárních důvodů uvádí, že na jeho udělení není právní nárok a je na posouzení správního orgánu, nakolik konkrétní okolnosti uváděné žadatelem o udělení azylu posoudí jako okolnosti hodné zvláštního zřetele ve smyslu § 14 zákona o azylu.

Včas podanou kasační stížností se stěžovatelka domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Praze. Uvádí, že je v zemi původu ohrožena na životě a že je ve špatném zdravotním stavu, přičemž o ni pečují čeští lékaři. Namítá, že v jejím případě byly dány důvody pro udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu. Cituje rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Cruz Varas z roku 1991 a dále příručku k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků vydanou Vysokým komisařem pro uprchlíky v lednu 1992. Stěžovatelka tak namítá nezákonnost rozhodnutí krajského soudu spočívající v nesprávném posouzení právní otázky ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), a vady řízení před správním orgánem podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., přičemž pro tyto vytýkané vady měl soud rozhodnutí správního orgánu zrušit ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Tato tvrzení nalézají svoji oporu ve stěžovatelčiných tvrzeních, kterými proti rozhodnutí žalovaného brojila již v žalobě. Jsou tedy tato tvrzení nyní namítána podle § 104 odst. 4 s. ř. s. přípustně. V této části se tedy Nejvyšší správní soud kasační stížností mohl zabývat. Pokud však dále stěžovatelka namítá nesprávnou aplikaci § 13 zákona o azylu a dovozuje, že jí měl být udělen

azyl za účelem sloučení rodiny, neboť její matka též podala žádost o udělení azylu, pak v této části naopak kasační stížnost přípustnou není. Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. je kasační stížnost mimo jiné nepřípustná tehdy, pokud se opírá o důvody, které stěžovatelka neuplatnila v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohla. Pokud tedy stěžovatelka v žalobě namítala jen pochybení žalovaného při aplikaci § 12, § 14 a § 91 zákona o azylu, když vyjadřovala své přesvědčení, že důvody pro udělení azylu tam podávané splňuje, pak předmětem přezkumu krajským soudem, jimiž je podle § 75 odst. 2 s. ř. s. zásadně determinována jeho přezkumná činnost, neučinila již otázku udělení azylu za účelem sloučení rodiny podle § 13 zákona o azylu. Tuto námitku tedy nyní nemůže přípustně uplatňovat v kasační stížnosti, neboť ta principiálně směřuje proti tomu, jak při soudním přezkumu rozhodl k uplatněným žalobním bodům krajský soud.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popírá její důvodnost, protože se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozsudek soudu byly vydány v souladu s právními předpisy.

Stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a kasační stížnost je tak podána osobou oprávněnou. Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud tedy napadený rozsudek krajského soudu přezkoumal v rozsahu kasační stížnosti a v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Z obsahu správního a soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že za stěžovatelku požádala o azyl v České republice její matka jako její zákonná zástupkyně dne 4. 10. 2002. V žádosti uvedla, že žádá žalovaného o poskytnutí azylu pro její dceru, která se narodila v České republice, a to z důvodu sloučení rodiny. I v protokolu k důvodům žádosti o udělení azylu matka stěžovatelky uvedla, že se její dcera narodila v České republice a žádá, aby zde mohla s rodinou žít.

Při posuzování námitky podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. došel zdejší soud k závěru, že soud ani správní orgán nepochybil, neboť aplikoval správný právní předpis, který správně po právní stránce vyhodnotil a na základě toho došel k závěru, že stěžovatelka podmínky uvedeného zákona nesplňuje. Podle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Mezi tyto důvody nelze zařadit špatný zdravotní stav žadatele o azyl. Není proto důvodná námitka stěžovatelky, že tato skutečnost měla být určující při rozhodování o udělení azylu podle uvedeného ustanovení.

K námitce stěžovatelky, že správní orgán a posléze i krajský soud nesprávně zhodnotily možnosti pro udělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu, zdejší soud konstatuje: Podle tohoto ustanovení lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu, pokud v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že ze spisů nevyplývají žádné skutečnosti

svědčící o překročení mezí správního uvážení žalovaným nebo o jeho zneužití, neboť žalovaný posoudil osobní situaci stěžovatelky a důvod hodný zvláštního zřetele k udělení humanitárního azylu neshledal. I tato námitka stěžovatelky tedy není důvodná.

Nejvyšší správní soud konečně neshledal pochybení krajského soudu při aplikaci § 91 zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení neplatí povinnost ukončit pobyt, pokud by byl cizinec nucen vycestovat do státu, kde je ohrožen jeho život nebo svoboda z důvodu jeho rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro politické přesvědčení, nebo do státu, kde mu hrozí nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu, anebo kde je jeho život ohrožen v důsledku válečného konfliktu, nebo do státu, který žádá o jeho vydání pro trestný čin, za který zákon tohoto státu stanoví trest smrti, anebo jestliže by to bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky, nebo jestliže v zemi původu nebo v třetí zemi, ochotných přijmout nezletilou osobu bez doprovodu, není po jejím příchodu k dispozici přiměřené přijetí a péče podle potřeb jejího věku a stupně samostatnosti. Stěžovatelka neuvádí žádný důvod, který by směřoval k závěru, že bude ve vlasti pronásledována z důvodů uvedených v § 91 citovaného zákona. Jelikož jak správní orgán, tak i krajský soud správně zjistil, že v případě stěžovatelky není dána překážka vycestování dle § 91 zákona o azylu, neboť v řízení nebyly zjištěny a ani z kasační stížnosti žádné skutečnosti, které by k tomuto závěru vedly, nevyplývají, nelze jim ani v tomto směru vytknout žádné pochybení. I tato námitka stěžovatelky je proto nedůvodná.

Pro všechny výše uvedené závěry si správní orgán i soud opatřily dostatek podkladů, které jsou součástí spisu, a tím zjistily dostatečně a přesně skutkový stav věci. V řízení před žalovaným Nejvyšší správní soud neshledal žádné vady vytýkané stěžovatelkou v žalobě i kasační stížnosti, a proto neshledal důvodným ani kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Nad rámec důvodů uplatněných v kasační stížnosti Nejvyšší správní soud uvádí, že azyl za účelem sloučení rodiny lze podle § 13 zákona o azylu poskytnout toliko rodinnému příslušníkovi azylanta, a to jen v případě hodném zvláštního zřetele. Z tohoto důvodu tedy nelze udělit azyl rodinnému příslušníkovi žadatele o azyl, kterému dosud azyl udělen nebyl. Ze správního ani soudního spisu však nevyplývá, že by rodinnému příslušníkovi stěžovatelky již byl udělen azyl.

Z výše uvedených důvodů tedy Nejvyššímu správnímu soudu nezbylo, než kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 ve spojení s § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zamítnout.

Za této procesní situace se Nejvyšší správní soud již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Protože úspěšný žalovaný žádné náklady neuplatňoval, ostatně mu žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, soud mu náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Odměna právní zástupkyni stěžovatelky, která jí byla ustanovena k její žádosti usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 27. 1. 2004, č. j. 46 Az 555/2003 - 41, byla stanovena za dva úkony právní služby (první porada s klientem včetně převzetí věci a doplnění kasační stížnosti) na základě § 9 odst. 3 písm. f) ve spojení s § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb

(advokátní tarif), ve výši 2000 Kč. Výše hotových výdajů byla stanovena podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu taktéž za dva úkony právní služby ve výši 150 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 18. října 2005

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu